

ZO GEWOON, GEWOON ZO!

VGR Jaarverslag 2021

VGR

Vereniging van Gehandicaptenorganisaties Rotterdam
010 411 33 18 | www.vgr-rotterdam.nl | info@vgr-rotterdam.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Toegankelijkheid in 2021	4
2. Collectieve belangenbehartiging	7
3. Wat nog meer ...	9
4. Samenvatting VGR nu en in de toekomst	11
Bijlage – Ledenlijst VGR	13

Voorwoord

Zo gewoon, gewoon zo!

Het jaar 2021 was wederom niet zo gewoon.

Er heeft een wisseling in het bestuur plaatsgehad. Lia Schop heeft na haar jarenlange inzet voor de VGR haar functie neergelegd. Marijke Henkemans is verwelkomd als nieuw bestuurslid en heeft zich het afgelopen jaar al goed ingezet voor de VGR.

Het jaar werd nog steeds beheerst door de Corona-epidemie en de daarmee verband houdende maatregelen. De impact van deze epidemie en de grote verliezen aan mensenlevens wereldwijd, zullen nog lang gevoeld worden.

De activiteiten van de VGR in het jaar 2021 zijn uiteraard ook geraakt door de Corona-maatregelen. Het schouwen werd bemoeilijkt en ook andere activiteiten vonden vertraging, eenvoudigweg omdat er geen mensen bij elkaar mochten komen. Gaandeweg het jaar zijn er versoepelingen geweest waardoor dit wel weer mogelijk was, maar voorzichtigheid bleef geboden.

De VGR kon daardoor wel in een wat hogere versnelling doorgaan met de werkzaamheden en activiteiten dan in 2020. Dat heeft allerlei nuttige resultaten opgeleverd. Een verslag daarvan kunt u hier aantreffen.

Wij zijn wederom trots op hetgeen is bereikt, maar weten ook dat het werk nooit af is. In 2022 gaan we dan ook met onverminderd enthousiasme voort met het naderbij brengen van een écht inclusieve samenleving!

Ik wens u veel leesplezier met dit jaarverslag.

Nardy Desloover

Voorzitter VGR

1. Toegankelijkheid in 2021

De VGR toetst de algehele toegankelijkheid van binnen- en buitenruimten, van informatie en communicatie, rekening houdend met alle typen beperkingen.

Omdat organisaties en ondernemers geacht worden vanaf 1 januari 2016 te werken aan een algehele toegankelijkheid, brengt de VGR in kaart hoe het met de toegankelijkheid is gesteld en op welke wijze die verbeterd kan worden. De VGR heeft daarvoor een toegankelijkheidstoets ontwikkeld, waarmee de toegankelijkheid van binnen- en buitenruimten in beeld wordt gebracht.

Een team toegankelijkheid bestaat uit adviseurs en ervaringsdeskundigen die op locatie de toets (verder te noemen: schouw) uitvoeren. Deze schouw is onder andere gebaseerd op toegankelijkheidseisen uit het Bouwbesluit, de richtlijnen uit het Handboek voor Toegankelijkheid, het ITS-keurmerk, de richtlijnen Toegankelijkheid Indoor sportaccommodaties, aangevuld met de expertise van de adviseurs en ervaringsdeskundigen.

Het team beoordeelt de toegankelijkheid voor mensen met een motorische, visuele, auditieve en verstandelijke beperking.

De uitkomst van een schouw wordt in een rapport aan de opdrachtgever gestuurd. Eventuele adviezen ter verbetering van de toegankelijkheid zijn daarin opgenomen. De adviezen worden uitgebracht met in achtneming van redelijkheid en billijkheid van wat verwacht kan worden van een organisatie en de locatie. Indien wordt voldaan aan de eisen en normen van de toegankelijkheid, wordt het VGR-toegankelijkheidsvignet uitgereikt.

Locaties waar op toegankelijkheid is getoetst en geadviseerd in 2021

DSM – Hoek van Holland

Vanwege een gepland verbouwingsproject voor een verdieping van het kantoorgebouw van DSM in Hoek van Holland is de VGR gevraagd een schouw uit te voeren op toegankelijkheid voor mensen met een beperking, zodat na de schouw de in een rapportage weergegeven bevindingen/aanbevelingen bij de realisatie uitgewerkt zouden kunnen worden.

In februari heeft de schouw plaatsgevonden en is de bijbehorende rapportage afgeleverd.

Schiedam – Wijk ‘De Gaarden’

De buurt De Gaarden in Schiedam-Noord wordt door de gemeente Schiedam in 2022 opgehoogd. Voor de buurt is een inrichtingsplan opgesteld. De VGR is gevraagd dat inrichtingsplan te schouwen op de toegankelijkheid/bereikbaarheid voor mensen met een beperking en ouderen.

Dit verzoek resulteerde na een uitgebreide schouw, in april, in een rapportage met aanbevelingen.

Het Erasmus Medisch Centrum

De VGR is betrokken geweest bij de ontwikkeling van het ontwerp Eread Laag. Op verzoek heeft de VGR met betrekking tot de toegankelijkheid een advies uitgebracht.

Droom en Daad

Het Landverhuizersmuseum

De VGR wordt ingezet bij het zo optimaal mogelijk maken van de toegankelijkheid van het nieuw te ontwikkelen Landverhuizersmuseum (op Katendrecht). Dat zal in fases gaan. Er is een schouw uitgevoerd op basis van tekeningen en een rapport opgesteld. Het rapport is besproken. De VGR wordt ook betrokken bij het interieurontwerp. Hiervoor worden voorbereidingen getroffen. Gaandeweg het project zal dit periodiek terugkeren tot aan het moment van de beoogde opening (in 2024).

Het Park

In de door de VGR aan Droom en Daad afgegeven rapportage (december 2018), werden aanbevelingen en suggesties inzake revitalisering van Het Park weergegeven. Hierin werd ook op het nut en noodzaak gewezen van functioneel meubilair.

Tijdens een bezoek aan Het Park werd echter geconstateerd dat de uitvoering van banken verspreid over Het Park, afweken van de geadviseerde uitvoering. Afhankelijk van de grootte, de lengte van de bank, moet deze niet alleen uitgevoerd zijn met armleuningen aan begin en eind, maar afhankelijk van het aantal zitplaatsen ook halverwege de zitting.

Bij navraag bleek dat deze uitvoering door de gemeente Rotterdam was vastgesteld; de zogenaamde Rotterdamse Stijl.

Vooralsnog legt de VGR zich hier niet bij neer. Vervolgstappen richting de gemeente Rotterdam zijn reeds in gang gezet.

De Muziekwerf

In december is de VGR door Droom en Daad benaderd voor een nieuw project, genaamd De Muziekwerf. In 2022 start de transformatie van de laatste Doopsgezinde kerk in Rotterdam tot een dynamische plek als oefenlocatie en concertpodium voor jeugdorkesten en -koren.

Op basis van de eerste tekeningen heeft de VGR het pand op toegankelijkheid geschouwd. In 2022 zal meer worden geadviseerd op inrichting en meubilair.

Diverse gemeenten

De VGR heeft in de meimaand de wethouders van de gemeente Rotterdam en omliggende gemeenten aangeschreven naar aanleiding van de overlast van (deel)scooters en -fietsen bij de diverse OV bus- en tramhaltes en metro- en treinstations. (Deel)scooters en -fietsen werden gestald op geleidenlijnen en op- en afritten van stoepen nabij bus- en tramhaltes en metro- en treinstations, waardoor de toegang naar en van OV haltes en stations werden geblokkeerd. De VGR staat voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking en deze groep mensen zijn veelal afhankelijk van het OV. Het is ook voor hen een voorwaarde om ongehinderd toegang te hebben tot het OV.

De media heeft hieraan eveneens aandacht geschonken.

Ook heeft de VGR een overleg gehad met een verhuurder van de (deel)scooters.

In 2021 is door een aantal gemeenten een begin gemaakt voor markeringen afbakening voor stelling ter regulering van deze overlast.

Overigens is de VGR geattendeerd door haar achterban over het feit dat er niet alleen rond OV haltes overlast van geparkeerde (deel)scooters blijkt te zijn, maar dat ook in de diverse wijken van gemeenten op stoepen en op- en afritten wordt geparkeerd.

De VGR zal in 2022 opnieuw inventariseren in hoeverre de overlast daadwerkelijk is verminderd dan wel verdwenen.

2. Collectieve belangenbehartiging

Volwaardig burgerschap

De deelname van mensen met een beperking aan de maatschappij is het doel bij de activiteiten van de VGR. Aan de hand van signalering, gevraagd en ongevraagd schouwen, meldpuntfunctie, klachtenbundeling etc. stelt de VGR ongewenste situaties vast en adviseert zij verbeteringen aan private (bv. horeca) en publieke organisaties (bv. gemeente). De VGR vindt het belangrijk haar rol als collectieve belangenbehartiger te blijven uitvoeren, ondanks dat hiermee niet altijd inkomsten gegenereerd worden.

Algemene signalen

Ook in 2021 zijn signalen van burgers ontvangen waarbij zij aangaven beperkingen te ondervinden om maatschappelijk optimaal te functioneren en deel te nemen aan het openbare leven.

Wat hebben we gedaan aan collectieve belangenbehartiging?

RET

De VGR schouwt op toegankelijkheid voor mensen met een beperking van bus, tram, metro, de haltes, stations (en alles wat zich daarbinnen bevindt als toegangspoortjes, liften, trappen, geleidenlijnen, informatieborden). Ook in het jaar 2022 wordt dit – met wederzijdse tevredenheid – onverkort voortgezet.

De activiteiten waren velerlei in 2021. Een korte opsomming maakt dat duidelijk:

Metrostation Alexander

Al hoewel dit project in 2020 was opgeleverd, resten er nog diverse punten waardoor de betrokkenheid en inzet van de VGR ook dit jaar noodzakelijk was.

Metrostation Stadhuis

De plaatsing van diverse palen van zowel gemeente als RET bemoeilijkt gebruikers van rolstoel of scootmobiel de lift van metrostation Stadhuis in te komen.

De huidige opstelling, waardoor een te krappe doorgang was ontstaan, zal zo mogelijk in 2022 worden opgelost door combinatie van functionaliteiten van deze palen.

Tramhaltes

De haltes Koemarkt, Broersvest, 's-Gravelandseweg en Parkweg in Schiedam zijn geschouwd, evenals de haltes Stadhuis, Beurs en Sandelingenplein in Rotterdam.

Liften

De VGR ontving signalen vanuit de achterban dat er bij het uitstappen van de lift bij metrostation Leuvenhaven zij direct met een gevaarlijke verkeerssituatie werden geconfronteerd. Dit als gevolg van door de gemeente uitgevoerde werkzaamheden waarover de RET niet was geïnformeerd.

Door toedoen van de VGR werd een en ander via de RET-website alsnog bekend gemaakt.

Ook werden de liften bij Leuvenhaven wegens onvoorziene werkzaamheden buiten werking gesteld, maar deze buitendienststelling was onvoldoende gecommuniceerd.

Reizigers die afhankelijk zijn van liften, gebruikers van een rolstoel of scootmobiel, moesten een halte eerder of later uitstappen.

Dit ongemak had door een goede communicatie voorkomen kunnen worden.

Centrale hal Rotterdam CS

Als gevolg van aanpassingen in het kader van het gebruik van de OV-chipkaart, zijn er aanpassingen uitgevoerd van en naar de vier liften in de centrale hal.

Deze liften vormen de aansluiting naar het ondergrondse RET metronetwerk.

Echter bij een schouw na afloop van die werkzaamheden bleken de aansluitingen van de geleidenlijnen naar de liften en de akoestische signaleringen buiten en in de liften niet correct.

De aanpassingen voor een juiste weergave van de aansluitende geleidenlijnen zijn inmiddels gerealiseerd. De aanpassingen van de apparatuur voor een juiste akoestische signalering worden in 2022 uitgevoerd.

Hart van Zuid

De VGR is in 2019 gevraagd te adviseren bij de inrichting van busstation Zuidplein voor mensen met een beperking. Dit project kenmerkt zich door complexe situaties waarbij, ook miscommunicatie tussen gemeente en uitvoerder, de factor toegankelijkheid van de gehandicapte reiziger zeker niet als eerste op de prioriteitenlijst voorkwam.

Of bij de opening van dit busstation in april 2022 het VGR-vignet Toegankelijk zal worden uitgereikt, is dan ook zeer de vraag.

Website

De VGR heeft de toegankelijkheid van de website getest en hierover advies uitgebracht.

3. Wat nog meer...

VGR - netwerk

Door het wegvallen van de gemeentelijke subsidie in 2015 is het voor de VGR nauwelijks mogelijk haar vrijwilligers op wijkniveau steun te bieden.

De VGR is daarom uitermate dankbaar dat die belangenbehartigers op wijkniveau de VGR nog steeds van informatie voorzien over wat er op dat wijkniveau verbeterd kan worden. Door die informatie te bundelen en bespreekbaar te maken in overkoepelende overleg met bijvoorbeeld RET, Metrocov, MRDH, doelgroepenvervoer, taxi's en Parkeervoorzieningen kan van verschillende kanten druk worden uitgeoefend om gewenste verbeteringen te realiseren.

Veel vrijwilligers doen actief mee aan het schouwen van bijvoorbeeld de mate van toegankelijkheid van de stembureaus, de informatievoorziening in bus, tram en metro en de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de gehandicaptenparkeerplaatsen. Zij dragen er allen aan bij dat een representatief beeld van de toegankelijkheid in Rotterdam en omgeving gegeven kan worden. Vrijwilligers zijn en blijven 'de oren en de ogen' in de wijken van Rotterdam en omgeving. Zij verzamelen de signalen en melden de obstakels waar mensen met een beperking in hun dagelijks leven mee worden geconfronteerd. Ook wensen over verbeteringen en aanpassingen worden gehoord en aan de orde gesteld.

Vrijwilligers zijn ervaringsdeskundigen, die meestal ook actief zijn als belangenbehartiger in hun eigen gebied. Onderling wordt informatie en kennis gedeeld.

Mensen met een motorische beperking, mensen die doof of slechthorend, blind of slechtziend zijn en mensen die laaggeletterd zijn of verstandelijk beperkt, hebben behoefte aan voorzieningen die hun beperking zoveel mogelijk vermindert, waardoor deelnemen aan de maatschappij mogelijk wordt en blijft.

Mensen met een beperking blijven het prettig vinden dat zij zelf worden gehoord en dat zij geen object van onderzoek door anderen worden: "Praat met mij, niet over mij!"

Gemeente Rotterdam – verkiezingen

Met het oog op de verkiezingen in 2022 is de VGR gevraagd op voorhand te adviseren waar het de toegankelijkheid stembureaus betreft voor mensen met een beperking.

De toegankelijkheid is tijdens testdag in oktober besproken in het stadhuis, waarna een tweetal locaties zijn bezocht en de VGR haar bevindingen heeft gegeven. In 2022 zal er nog een testdag volgen. Tijdens de verkiezingsdag zullen vrijwilligers van de VGR diverse stembureaus gaan schouwen.

Training voor vrijwilligers

In november heeft de VGR een bijeenkomst georganiseerd voor haar vrijwilligers. Hiervoor is het bureau PBT consult ingeschakeld die de training Toegankelijk Schouwen gaf. Er werd uiteraard rekening gehouden met de 1,5 meter afstand en goede ventilatie.

Na een periode van niet ingezet kunnen worden voor het schouwen werd de training als een welkome en zinvolle opfrisser ervaren door de vrijwilligers.

4. Samenvatting VGR nu en in de toekomst

De VGR behartigt de belangen van mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en chronische zieken. Zij geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de overheid, instellingen, bedrijven en andere aanbieders.

Het doel van de VGR is dat mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en chronisch zieken zich volledig kunnen ontplooiën op alle terreinen van het leven (indien nodig met extra ondersteuning), gelijke kansen krijgen en zelfstandig hun leven kunnen bepalen. De VGR concentreert zich op het bevorderen van de toegankelijkheid in brede zin (gebouwen, openbare ruimte, vervoer en voorzieningen). Daarnaast signaleert zij alle belemmerende omstandigheden die de maatschappelijke deelname van mensen met een beperking in de weg staan.

De VGR-vrijwilligers, waaronder ervaringsdeskundigen, beoordelen (schouwen) buitenruimten, gebouwen, openbare ruimte, vervoer en voorzieningen op de toegankelijkheid voor de mens met een beperking.

Ervaringskennis van mensen met een beperking, maakt hen tot ervaringsdeskundigen. Zij kunnen als geen ander aangeven waar zij in het dagelijks leven tegenaan lopen. Die ervaringskennis wordt door de VGR gebundeld tot bruikbare algemene (beleids-)informatie voor onder andere vervoerders, MKB, sport- en culturele organisaties en op verzoek aan de gemeente en politiek.

De bevindingen en adviezen naar aanleiding van een schouw worden uitgebracht middels een rapport. Het rapport wordt nadien toegelicht aan en besproken met de betreffende instantie, waarna deze, zo niet direct dan wel wanneer en zodra daar mogelijkheid toe bestaat, de geadviseerde verbeteringen worden aangebracht.

De VGR zal zich constructief blijven inzetten, om in samenwerking met haar partners, vrijwilligers en netwerk, de verbindende schakel te zijn en te blijven om de participatie van de burger met een beperking mogelijk te maken.

VGR – organisatie

Bestuur

Nardy Desloover, voorzitter

Jan Poot, secretaris

Diederik Ipenburg, penningmeester

Marijke Henkemans, bestuurslid

Het bestuur is een meewerkend bestuur. Enkele bestuursleden participeren naast de bestuurstaken in overlegvormen zoals IDEM, Iederin, Oogvereniging regio Rijnmond, RET/VGR-overleg en Metrocov (consumenten adviesorgaan van Metropoolregio Rotterdam Den Haag).

Tevens nemen enkele bestuursleden regelmatig de rol op zich van accountbeheerder/ projectleider en voeren zij als adviseur toegankelijkheid de toets op toegankelijkheid uit van een gebouw of buitenruimte en geven zij advies op het gebied van toegankelijkheid, ook in de tekenfase van projecten. Het bestuur bestaat geheel uit vrijwilligers en ontvangt dus geen vergoeding voor haar werkzaamheden.

Team

Het team van de VGR bestaat verder uit een bureaucoördinator (voor 8 uur per week) en het bestuur. Ondersteuning wordt geboden door een team van vrijwillige medewerkers op het terrein van vervoer en projecten.

Bereikbaarheid

De VGR was genoodzaakt per 1 april 2021 het pand aan de Leeuwenstraat 9-11 te verlaten. Vanaf die tijd is de VGR bereikbaar via het reeds bekende telefoonnummer 010 – 411 33 18, per e-mail info@vgr-rotterdam.nl of via het contactformulier op de site www.vgr-rotterdam.nl

Vanaf 1 april zet de bureaucoördinator haar werk voor de VGR voort vanuit huis.

Bijlage

Ledenlijst VGR 2020

1. ASVZ
2. Auris Dr. M. Polanoschool
3. Coöperatie i.o. Wijkbussen Rotterdam
4. De Zonnebloem
5. Gemiva-SVG Groep / De Nieuwe Schalm
6. Helen Keller stichting
7. Koninklijke Aurisgroep
8. Koninklijke Visio Rotterdam
9. Longfonds Rayon Rijnmond
10. Scouting Metrogroep BE / Blauwe Vogels
11. Middin
12. NVVS Rotterdam
13. Oogvereniging
14. Psoriasis Vereniging Zuidwest Nederland
15. Reconvalescentenschool
16. Rijvereniging De Hazelaar
17. RIS- Rotterdamse vereniging voor aangepast sporten
18. Samen 010 (voorheen KSA)
19. Hersenletsel.nl (voorheen Samen Verder, Ver. Voor CVA gehandicapten)
20. Stichting Haben
21. Stichting Ik werk!
22. Stichting Pijn-Hoop, regio Zuid Holland Zuid
23. Stichting Roeivalidatie
24. Stichting Rolstoelbus Rotterdam
25. SVBS
26. SwedoRo
27. VSN